

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ Nr. 92/2024 din 28 iunie 2024

privind înființarea rețelei naționale de ghișee unice de eficiență energetică

EMITENT: GUVERNUL ROMÂNIEI

PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 613 din 29 iunie 2024

Având în vedere necesitatea modificării și completării cu celeritate a cadrului legal care să permită utilizarea fondurilor europene din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență din componenta 16 REPowerEU adresate locuințelor, în corelare directă cu obținerea de rezultate și implementarea reformelor și a investițiilor asumate de România în privința asigurării unui mediu construit rezilient, sustenabil și eficient energetic,

ținând cont de faptul că, potrivit propunerii de modificare a Deciziei de punere în aplicare a Consiliului din 29 octombrie 2021 privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență, România trebuie să aibă în anul 2024 un număr de minimum 42 de ghișee unice operaționale care să sprijine cetățenii în privința informațiilor necesare în domeniul eficienței energetice și energiei din surse regenerabile pentru consumatori și prosumator, inclusiv în vederea accesării programelor de investiții privind renovarea energetică și utilizarea energiei regenerabile, fapt ce presupune atât crearea cadrului legal, cât și organizarea autorităților locale prin alocarea de resurse umane și materiale, precum și realizarea unei sesiuni de formare profesională a celor minimum 84 de persoane care vor lucra în ghișeele unice,

în considerarea faptului că rețeaua de ghișee unice va sprijini în mod direct accelerarea ratei de renovare energetică a clădirilor și atingerea țintelor asumate de România prin Planul național energie schimbări climatice și prin Strategia națională de renovare pe termen lung pentru sprijinirea renovării parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice, cât și private, și transformarea sa treptată într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonat până în 2050 și totodată va sprijini România în scăderea dependenței energetice de gazul rusesc,

având în vedere prevederile Directivei 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind performanța energetică a clădirilor, prevederile Legii nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, republicată, cu modificările ulterioare, și prevederile Planului de acțiune aferent Strategiei naționale de renovare pe termen lung privind înființarea de ghișee unice pentru sprijinirea renovărilor energetice și totodată prevederile Directivei (UE) 2023/1.791 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 septembrie 2023 privind eficiența energetică și de modificare a Regulamentului (UE) 2023/955 (reformare),

deoarece întârzierea în organizarea și operaționalizarea ghișeelelor unice va conduce la riscul ca gospodăriile vulnerabile să nu mai beneficieze de fondurile alocate prin componenta Repower Investiția I4 - Schemă de acordare a voucherelor pentru accelerarea instalării de capacități de energie regenerabilă în cadrul gospodăriilor individuale și investiția I7 - Schemă de acordare de vouchere pentru îmbunătățirea eficienței energetice în cadrul gospodăriilor individuale, iar pentru accesarea acestor fonduri, beneficiarii trebuie să asigure pregătirea din timp a documentațiilor tehnico-economice, astfel încât să poată asigura implementarea proiectelor la termenele prevăzute în documentele programatice,

în considerarea faptului că elementele mai sus menționate vizează asigurarea cadrului legal aferent reformei ce va asigura sprijinul operațional necesar implementării investițiilor, respectiv atingerea țintelor și jaloanelor

aferente componentei 16 REPowerEU și atingerea țintelor României în domeniul reducerii consumului de energie, fiind implicit de interesul public general, și constituie situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, precum și faptul că neîndeplinirea țintelor și jaloanelor poate conduce la neonorarea plăților de către Comisia Europeană,

având în vedere că lipsa reglementării unitare și complete a cadrului instituțional generează întârzieri în implementarea acesteia, cu impact asupra termenelor de depunere a cererilor de plată și a gradului de absorbție a fondurilor alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și faptul că elementele menționate vizează interesul public și strategic și constituie o situație de urgență și extraordinară,

în considerarea faptului că elementele mai sus-menționate sunt o prioritate a Programului de guvernare și constituie o situație de urgență și extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

ART. 1

(1) În vederea facilitării accesului la programele de finanțare și la informații privind eficiența energetică în clădiri și gospodării, renovarea energetică a clădirilor și utilizarea surselor regenerabile de energie, precum și a sprijinirii implementării și monitorizării stadiului atingerii țintelor naționale privind eficiența energetică și reziliența la schimbările climatice, se înființează rețeaua națională de ghișee unice de eficiență energetică.

(2) Rețeaua națională de ghișee unice de eficiență energetică este coordonată de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației care asigură organizarea unitară, colaborarea cu alte autorități și instituții publice cu atribuții pe segmentele de activitate cuprinse în prezenta ordonanță de urgență, îndrumarea metodologică în ceea ce privește eficiența energetică în clădiri, precum și gestionarea punctului unic de informare online pentru programele de finanțare privind eficiența energetică și utilizarea energiei din surse regenerabile în clădiri și gospodării.

(3) Punctul unic de informare online asigură furnizarea de informații unitare și sintetice la nivel național în ceea ce privește programele de finanțare existente privind eficiența energetică în clădiri și utilizarea surselor regenerabile de energie, accesul către paginile de internet dedicate acestor programe, precum și la ghișeele unice județene/locale.

(4) Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene colaborează cu rețeaua națională a ghișeelor unice de eficiență energetică în privința implementării investițiilor I4 și I7 din cadrul Componentei 16 REPowerEU a Planului național de redresare și reziliență.

(5) Rețeaua națională de ghișee unice de eficiență energetică va sprijini cu prioritate consumatorii vulnerabili de energie și persoanele aflate în sărăcie energetică, facilitând accesul la servicii publice și programe de finanțare care să atenueze această stare.

ART. 2

În sensul prezentului act normativ, următoarele expresii și termeni au următorul înțeles:

a) consumatorul vulnerabil de energie reprezintă persoana singură sau familia care îndeplinește condițiile prevăzute în Legea nr. 226/2021 privind stabilirea măsurilor de protecție socială pentru consumatorul vulnerabil de energie, cu modificările ulterioare, respectiv care, din motive de sănătate, vârstă, venituri insuficiente sau izolare față de sursele de energie, necesită măsuri de protecție socială și servicii suplimentare pentru a-și asigura cel puțin nevoile energetice minimale;

b) gospodăria aflată în sărăcie energetică reprezintă o unitate formată dintr-o locuință și din persoanele fizice care locuiesc și gospodăresc împreună, având buget comun și valorificând în comun bunurile dobândite prin munca lor care necesită măsuri de protecție socială și servicii suplimentare pentru a-și asigura cel puțin nevoile energetice minimale;

c) comunitățile de energie reprezintă comunitățile de persoane fizice și/sau juridice organizate conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 163/2022 pentru completarea cadrului legal de promovare a utilizării energiei din surse regenerabile, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările ulterioare;

d) comunitățile de energie reprezintă comunitățile de persoane fizice și/sau juridice organizate conform Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare;

e) renovarea moderată reprezintă renovarea ce constă în lucrări efectuate la anvelopa clădirii și/sau sistemele tehnice care conduc la reducerea minimă a consumului de energie primară și a emisiilor de CO₂ cu cel puțin 30%, în comparație cu situația anterioară renovării și utilizarea normală a clădirii;

f) renovarea aprofundată reprezintă renovarea ce constă în lucrări efectuate la anvelopa clădirii și/sau sistemele tehnice care conduc la îmbunătățirea cu peste 60% a performanței energetice a unei clădiri, în comparație cu situația anterioară renovării și utilizarea normală a clădirii;

g) renovarea integrată reprezintă renovarea moderată sau aprofundată care este realizată concomitent cu lucrări de consolidare seismică.

ART. 3

Ghișeele unice de eficiență energetică se înființează în scopul oferirii serviciilor de informare și consiliere tehnică în domeniul eficienței energetice în clădiri și al utilizării surselor regenerabile de energie pentru consumatori și prosumatori, către persoane fizice și juridice, inclusiv comunități de energie, potențiali beneficiari ai investițiilor, în privința programelor de investiții finanțate din fonduri europene, din bugetul de stat, precum și alte surse legal constituite.

ART. 4

(1) În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, în cadrul aparatului de specialitate al consiliilor județene, precum și în cadrul aparatului de specialitate al primarului general al municipiului București se înființează prin hotărâre a consiliului județean/Consiliului General al Municipiului București câte un ghișeu unic de eficiență energetică pentru informarea și consilierea tehnică în domeniul eficienței energetice în clădiri și al utilizării surselor regenerabile de energie pentru consumatori și pentru prosumatori, respectiv la nivel de comunități de energie.

(2) Ghișeele unice de eficiență energetică se organizează la nivel de compartiment și sunt de regulă formate dintr-un număr de două până la patru persoane. Pot ocupa funcțiile din cadrul ghișeului unic de eficiență energetică persoanele care au absolvit studii de licență sau echivalente în domeniile inginerie civilă, ingineria instalațiilor, arhitectură, inginerie electrică/energetică, administrație publică, științe juridice, științe economice, precum și specialiști atestați ca auditori energetici pentru clădiri sau persoane atestate, în baza Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică, cu modificările și completările ulterioare, ca manageri energetici de localități.

(3) Ghișeele unice de eficiență energetică se organizează în limita posturilor aprobate la nivelul instituțiilor, la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, prin redistribuirea sarcinilor și personalului în cadrul instituției, concomitent cu instruirea acestuia.

(4) În situația în care autoritățile administrației publice locale nu dispun de personal de specialitate suficient pentru a asigura sarcinile stabilite prin prezentul act normativ, consiliile județene, precum și Consiliul General al Municipiului București pot organiza concursuri pentru recrutarea personalului de specialitate necesar funcționării ghișeelor unice de eficiență energetică prin derogare de la prevederile art. VII alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Până la asigurarea personalului de specialitate, ghișeul unic va fi înființat în termenul prevăzut la alin. (1) și va funcționa cu personal din alte structuri funcționale care va fi mutat temporar în cadrul respectivului ghișeu. Gestionarea noilor activități poate fi realizată și împreună cu un manager energetic pentru localități sau o societatea prestatoare de servicii energetice atestată conform Legii nr. 121/2014, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 5

(1) Autoritățile administrației publice locale pot organiza ghișeele unice de eficiență energetică la nivel de compartiment care va avea atribuțiile generale prevăzute la art. 6 alin. (1) în una din următoarele forme:

a) la nivel de unitate administrativ-teritorială sau subdiviziune a acesteia;

b) în cadrul unei asociații de dezvoltare intercomunitare;

c) în cadrul consorțiilor administrative;

d) în cadrul zonelor metropolitane organizate conform Legii nr. 246/2022 privind zonele metropolitane, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările ulterioare;

e) prin asocierea dintre consiliile județene și municipii/municipii reședință de județ.

(2) În vederea asigurării de consultanță tehnică de specialitate prin intermediul ghișeelor unice de eficiență energetică, pe bază de selecție publică de parteneri, autoritățile administrației publice locale pot semna acorduri de parteneriat cu asociații profesionale și organizații nonguvernamentale din domeniul construcțiilor, arhitecturii, instalațiilor, auditului energetic, energiei regenerabile sau cu societăți prestatoare de servicii energetice atestate conform Legii nr. 121/2014, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu organizațiile nonguvernamentale care se ocupă de politici și serviciile sociale, pentru partea de consiliere privind sărăcia energetică și consumatorii vulnerabili.

ART. 6

(1) Ghișeele unice de eficiență energetică, înființate prin hotărâre a Consiliului județean/Consiliului General al Municipiului București/Consiliului local conform prezentei ordonanțe de urgență, îndeplinesc următoarele atribuții generale:

a) oferă prin intermediul site-urilor web ale autorităților publice, centralizate într-o secțiune dedicată pe site-ul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației și la cerere, la sediul acestora sau telefonic, un serviciu public de informare, consiliere tehnică și sprijin, pentru proprietarii de locuințe individuale sau colective, pentru asociațiile de proprietari și pentru asocierile/comunitățile interesate pentru realizarea unor proiecte de eficiență energetică și/sau construcția de noi capacități de producere de energie din surse regenerabile și/sau stocare, de transformare în utilizatori activi de rețea sau de formare a unor comunități de energie ale cetățenilor;

b) consiliază cetățenii să dezvolte un proiect de renovare energetică, să acceseze programe de finanțare publice sau mecanisme de creditare și îi îndrumă pe aceștia către profesioniști competenți pe tot parcursul proiectului de renovare;

c) oferă informații privind legislația referitoare la performanța energetică a clădirilor;

d) organizează și întreține o secțiune specifică privind eficiența energetică în clădiri, ușor accesibilă pe site-ul autorității administrației publice locale, care cuprinde linkul către punctul unic de informare online;

e) inițiază protocoale de colaborare cu autoritățile și instituțiile publice emitente de avize și acorduri, autoritățile și instituțiile publice și celelalte entități responsabile cu procesul de autorizare/avizare pentru obținerea calității de prosumator și de comunitate de energie, inclusiv pentru activitățile de eficientizare energetică a clădirilor, pentru ca acestea să acorde prioritate procesului de autorizare/avizare a proiectelor inițiate cu sprijinul ghișeelor unice de eficiență energetică;

f) desfășoară campanii de informare privind eficiența energetică în clădiri și utilizarea surselor regenerabile de energie în clădiri și gospodării;

g) transmit Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, semestrial, informații centralizate privind toate investițiile în renovare energetică realizate din fonduri publice sau private finalizate, cele pentru care au fost aprobate cereri de finanțare și cele pentru care au fost acordate autorizații de construire, indiferent de sursa de finanțare, pentru monitorizarea atingerii țintelor naționale de reducere a consumului de energie stabilite prin Strategia națională de renovare pe termen lung pentru sprijinirea renovării parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice, cât și private, și transformarea sa treptată într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonat până în 2050, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1.034/2020, cu modificările și completările ulterioare. Formatul raportărilor se stabilește prin ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației.

(2) Structurile funcționale prevăzute la alin. (1) oferă informații clare și organizate, precum:

a) informații privind implementarea proiectelor de renovare energetică a clădirilor și a proiectelor de montare de instalații de producere a energiei din surse regenerabile;

b) pașii necesari pentru renovarea unei clădiri;

c) pașii necesari pentru instalarea unei surse regenerabile de energie și dobândirea statutului de prosumator;

d) categoriile de specialiști care au dreptul potrivit legii să realizeze auditul energetic pentru clădiri, certificatul de performanță energetică, expertiza tehnică, proiectul tehnic de instalații, cel de arhitectură și cel de structură, precum și proiectele necesare instalării surselor regenerabile de energie, precum și, după caz, accesul către registrele oficiale ale acestora;

e) tipurile de renovare posibile, respectiv renovare moderată, aprofundată sau integrată și categoriile de costuri aferente.

(3) În vederea centralizării informațiilor referitoare la eficiență energetică la nivel național și monitorizării Planului național integrat energie schimbări climatice, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației pune la dispoziția Ministerului Energiei informațiile de la alin. (1) lit. g).

(4) Pentru perioada 2024 - 2026, ghișeele unice de eficiență energetică județene și cel al Primăriei Municipiului București îndeplinesc și următoarele atribuții specifice de sprijin pentru implementarea investițiilor I4 și I7 din componenta 16 REPowerEU a Planului național de redresare și reziliență al României (PNRR):

a) sprijină Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene în implementarea investițiilor I4 și I7, acordând informații pentru toți beneficiarii potențiali ai investițiilor, respectiv facilitând implementarea investițiilor, și oferă asistență tehnică pentru accesarea fondurilor și implementarea proiectelor din punct de vedere administrativ, pentru consumatorii vulnerabili de energie și pentru gospodăriile afectate de sărăcie energetică;

b) facilitează, cu respectarea principiilor de transparență și liberă concurență, stabilirea relațiilor economice dintre consumatorii vulnerabili de energie sau gospodăriile afectate de sărăcie energetică, potențiali beneficiari ai investițiilor, și firmele de proiectare și execuție în construcții și/sau instalații ce pot asigura participarea la programele de investiții, în condițiile legii;

c) verifică și stabilesc la nivel județean, cu sprijinul autorităților administrației publice locale de la nivelul municipiilor, orașelor sau comunelor, după caz, îndeplinirea de către consumatorii vulnerabili de energie, gospodăriile afectate de sărăcie energetică și/sau firmele de construcții și instalații a condițiilor specifice investițiilor I4 și I7 din componenta 16 REPowerEU, conform prevederilor ordinului prevăzut la alin. (4) al prezentului articol;

d) realizează, pe bază de eșantion, verificări pe teren cu privire la modul în care au fost implementate investițiile I4 și I7 din componenta 16 REPowerEU, în special cele dedicate consumatorilor vulnerabili de energie și gospodăriilor afectate de sărăcie energetică, conform cerințelor furnizate de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene.

(5) Activitățile specifice pentru implementarea investițiilor I4: Schemă de granturi sub formă de bonuri valorice pentru accelerarea utilizării energiei din surse regenerabile de către gospodării și I7: Schema de granturi sub formă de bonuri valorice pentru îmbunătățirea eficienței energetice a gospodăriilor din componenta 16: REPowerEU a Planului național de reziliență și redresare al României, care se desfășoară în cadrul ghișeelelor unice de eficiență energetică, se stabilesc prin ordin comun al ministrului investițiilor și proiectelor europene și al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Structura organizatorică, statul de funcții, numărul de personal și regulamentul de organizare și funcționare a ghișeelor unice de eficiență energetică la nivel județean se stabilesc prin hotărâre a consiliilor județene, la nivelul municipiului București prin hotărâre a Consiliului General al Municipiului București și cele organizate, după caz, la nivelul altor unități administrativ-teritoriale sau subdiviziuni ale acestora, prin hotărâre a Consiliului local.

ART. 8

(1) Personalul care lucrează în rețeaua națională de ghișee unice de eficiență energetică organizate la nivelul consiliilor județene și al municipiului București beneficiază pe perioada implementării investițiilor I4 și I7 componenta 16: REPowerEU a Planului național de reziliență și redresare al României de drepturile prevăzute de dispozițiile art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, aprobată prin Legea nr. 230/2021, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Finanțarea cheltuielilor de personal și pentru utilitățile necesare funcționării pentru ghișeele unice de la nivelul județelor se asigură din bugetul propriu al județului, iar cele pentru ghișeul unic de la nivelul Primăriei Generale a Municipiului București, din bugetul acesteia.

(3) Cheltuielile cu funcționarea ghișeelor unice de eficiență energetică se suportă integral din bugetul propriu al unităților administrativ-teritoriale, subdiviziunilor acestora sau al asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, precum și din alte surse legal constituite.

ART. 9

(1) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației asigură realizarea campaniei de informare la nivel național privind importanța renovării energetice a clădirilor și utilizarea de surse regenerabile de energie și privind activitatea rețelei naționale de ghișee unice, în corelare cu strategia de comunicare aferentă Strategiei naționale de renovare pe termen lung pentru sprijinirea renovării parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice, cât și private, și transformarea sa treptată într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonat până în 2050 și cu obiectivele acesteia.

(2) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației implementează în parteneriat cu Institutul Național de Administrație realizarea primei sesiuni de formare profesională a personalului din ghișeele unice de eficiență energetică pentru asigurarea competențelor necesare oferirii serviciilor de informare, consiliere tehnică și sprijin în domeniul eficienței energetice și al producției de energie din surse regenerabile pentru consumatori și prosumatori.

ART. 10

Instituțiile și autoritățile publice de la nivel central și local care derulează programe și proiecte de finanțare în domeniul eficienței energetice în clădiri și al producției de energie din surse regenerabile pentru consumatori și prosumatori, inclusiv privind comunități energetice, au obligația ca, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, să transmită informații privind programele derulate către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației pentru preluarea în Punctul unic de informare online și pentru a facilita distribuția coordonată a acestora către rețeaua de ghișee unice, pentru a fi publicate pe paginile web ale ghișeelor unice de eficiență energetică.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,

Marian Neacșu

Viceprim-ministru, ministrul afacerilor interne,

Marian-Cătălin Predoiu

Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,

Adrian-Ioan Veștea

Ministrul investițiilor și proiectelor europene,

Adrian Căciu

Ministrul energiei,

Sebastian-Ioan Burduja

Ministrul muncii și solidarității sociale,

Simona Bucura-Oprescu

Ministrul finanțelor,

Marcel-Ioan Boloș

București, 28 iunie 2024.

Nr. 92.